

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu.“

Peterburg 17. junija. Od kavkazke ruske vojske se oficijalno telegrafira sem.: 15. junija je turška garnizona iz Karsa z desetimi bataljoni in z dvema (le?) kanonoma napala desno rusko oblegajočo kolono. Turki so zaseli visočine Čiflika in začeli streljati na ruski vojni tabor in na vozovje, ali morali so se pred streljanjem ruske artilerije nazaj pomakniti in, ko so bili prijeti od Rusov še za hrbtom, morali so bežati. Zapustili so na bojišči 200 mrtvih, Rusi so imeli le 11 mrtvih in 107 ranjenih.

Peterburg 17. junija. Turške vojne ladije so bombardirale 13. junija štiri ure mesto Ilory, a bile so od ruski baterij z velikimi izgubami odbite.

Ploješti 17. junija. Turki nadaljujejo utrjevanja mej Nikopoljem in Oltenico.

Carigrad 17. junija. Artilerija pred Karsom brani Rusom delati oblegovanjska dela. Muktar-paša je Ruse pri Molli nazaj potisnil.

Cetinje 17. junija. Turki so 15. junija Nikšič brez boja z živežem oskrbeli...

Mehemet Ali s 15.000 vojaki turške vojske je bil pri Vasojevičih popolnem tepen.

Dne 16. junija so Turki štirikrat napali Črnogorce mej Spužem in Danilovgradom, ali Črnogorci, so potem ko so pomoč dobili, Turke do Spuža nazaj vrgli. Turki so imeli 2000 mrtvih, Črnogorci pa 115 mrtvih in ranjenih.

Dunaj 16. junija. Rusi so baje Avstriji svetovali Turke zadržati v prodiranju v Črnogoro, če ne, bo Srbija to storila.

Peterburg 17. junija. „Agence Russe“ proglašala, da novinarska vest o poskušnem prehodu Dunava, katero poskušanje bi bili Turki zabranili, nij resnična. Dozdaj Rusi prehoda nijso še poskusili. — Ruski „Praviteljstveni Vestnik“ prinaša carjev ukaz, naj se izda za šest milijonov srebrnega drobiža.

Bukarešt 17. jun. Srbski knez Milan je danes sem prišel in je bil od ministrov Bratiano in Kogolniceano na kolodvoru sprejet. Ker je bil rumunski knez ravno pri carju, nij mogel kneza Milana sprejeti, ali obiskal ga je precej po odhodu carjevem (v Ploješti). Knez Milan mu je pohod precej vrnil.

Carigrad 16. jun. Mehmet Ali je napal Črnogorce 15. jun. pri Kolašinu, je vzel vasi mej rekami Dara in Regima in okraj Tiratova. Ali Saib je prisilil Črnogorce, da so nehali na Spuž streljati.

Dubrovnik 16. jun. Nikšič je bil z živežem obskrbljen. — Turki so napali Danilov grad, a so bili od Črnogorcev, katere je vodil Petrovič, tepeni.

Vojska.

Z Dunava nij niti danes še velicega poročila, da bi bili naši slovanski bratje Rusi prehod čez reko začeli. Časniki sodijo, da previdni Rusi hočejo prej v Rumuniji dovolj mnogo živeža in vsega potrebnega za vojsko v magazinih nakopičiti, predno se odločijo udariti v izsesano in obubožano Turčijo, kamor bodo morali vse le soboj voziti in to le od blizu, če nečejo zaradi pomanjkanja v stisko priti. Sodijo, da vsled slabih prevoženjskih potov v Rumuniji se bode mo-

gel ta črtež še le s koncem tega meseca dovršiti. Vojska 200.000 in še več mož, potrebuje vsak dan silno veliko.

V Aziji se Rusi dobro bijejo. Kars se menda svojej osodi približuje. — Ob enem kaže telegrafsko poročilo, da Muktar še vedno poveljništvo ima, torej Reuterjevo poročilo iz Londona nij bilo resnici jednako.

Neveselo poročilo pa dohaja in se od dveh strani potrjuje s Črnogorskega bojišča. Turkom se je posrečilo Nikšič obskrbeti z živežem in sicer brez boja. To se je zgodilo, kakor se iz poročil da soditi, tako-le:

Črnogorci so branjenje soteske Duge sami popustili in s tem Turkom odprli pot do obkoljenega Nikšiča, kateri bi bil Črnejgori sicer sestradan kmalu v oblast pasti moral. Uzrok temu je ta, ker so jim bili Turki pod Mehemet Alijem zadaj za Nikšičem, od Senice in od srbske meje z novim velicim oddelkom do črnogorske meje h Kolašinu prišli in njim na pol za hrbet. Ravno tako je Ali Saib od albanskega juga, od Spuža proti črnogorskemu Danilovgradu s veliko premočjo operiral. Črnogorci so bili torej prisiljeni, oni oddelek svoje itak nevelike razdeljene vojske, ki je v Hercegovini, v Dugi stal, hitro v domačijo nazaj pomakniti. Da se je to z vspehom zgodilo, poroča telegram iz Cetinja, ki pravi, da so Črnogorci oba turška vpadnika, Mehmeta pri Vasovičah in Ali Saiba pod Danilov gradom dobro pretepli. Vendar je to res, da so Črnogorci zdaj iz ofenzive prešli v defenzivo. Upajmo, da ne za dolgo.

Ker Srbi, Miriditje in Grki še mirujejo, mogli so Turki vso svojo zapadno silo proti Črnogorcem zjediniti.

Lentelek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Šestnajsto poglavje.

(Dajje.)

„Ne čudim se, da se drugim nij posrečilo zadostiti mojim pojmom o ženski lepoti, ker je značaj Jerice Flintove bila mera, po katerej je moja duša vsako merila. Kako bi bil mogel primerjati budalost, posvetnost in brezsrčnost krog sebe z duševno izobraženostjo, požrtvovalnostjo in ljubeznijo devotke, ki ima vse lastnosti, ki dičijo življenje na zemlji? Vam se nij posrečilo prepričati me, da bi Jerica le količkaj ovirala in težila moža, ki bode tako srečen, da jo bode imenoval svojo. Jaz za-se ne želim več, zares plemenite veljave v živ-

ljenji, nego je ona, katera jej po pravici gre, in katero bode najbolj dičila: veljavo in plemstvo resnične izobraženosti, izvedenosti, prisrčnosti in lepote.“

„Vi mi govorite o bogastvu. Jerica nima nikacega premoženja, a njeno srce in njena duša je čisto zlato, ki je bilo očiščeno v ognjem peči žalosti in težav, ter se je iz nje izcedilo svetlo blesčeče in brez žindre in nesnage. Rodovine nima in njeno rojstvo je zakrito v skrivnost; a kri, ki se pretaka po njenih žilah, bi nikdar ne osramotila rodu iz katerega izvira, in vsaka kaplja krvi iz njenega nesebičnega srca je postavlja tik najplemenitejših na svetu.“

„Vi govorite tako zgovorno o lepoti. Ko sem se ločil od Jerice, bila je razen svojega značaja še pravi otrok, kajti imela je le dvanaajst ali trinajst let. Če prav se je sebi v korist močno spremenila, odkar je prišla k nam, vendar se mi zdi, da je težko imela mnogo

tega na sebi, kar svet imenuje lepoto. Meni je bilo to nekaj, na kar sem redkoma mislil, in če bi ne bil tudi tako malo maral za to, bila mi je tako priljubljena, da bi nikakor ne bil mogel v tem oziru nepristransko soditi o njej o njej. Vendar se še prav dobro spominjam, kako razsrjen sem bil, ko je enkrat eden mojih tovarišev, ki je naji slučajno videl na sprehodu, zasmehljivo nje postavbo primerjal z lepo hčerjo najinega gospodarja, z isto gospico Klintonovo, o katerej sva govorila. Spominjam se pa tudi še dobro, kako radosten sem bil, ko sem pri nekej priliki, (bile so ravno šolske izkušnje) slišal njeno izvrstno učiteljico gospico Brownovo reči nekej gospe, kako izvenrednega se o Jerici nadeja v telesnem in duševnem oziru. Ali se je prvi del te nade izpolnil ali ne, ne morem presoditi; a če se spominjam njene spoštljive in nežne postave, gorečih njenih čutov, kateri so razsvitljevali vse njeno obličje, mirnega in veličastnega

Nesramno agitacijo naših nemških tarjev

sedaj pred volitvami za deželni zbor na Kranjskem najbolj razumljivo osvetljujejo številke. Našim bralcem je znan oni sleparski oklic, v katerem nemčurji naštevajo, kako so oni boljše gospodarili nekdanj, nego gospodari zdaj slovenska narodna stranka. Ali ti grdi hinavci nalašč nečejo povedati kmetu, kako je stvarno nekdanj bilo, in kako je žalibog zdaj z občno draginjo in naraščanjem potreb. Čujmo:

L. 1865, pravijo nemčurji v svojem volilnem oklici, je bilo za bolnišnico potreba 41.300 gld. letos velja tista bolnišnica 59.700 gold. To je res. Ali l. 1865 bilo je 1595 bolnikov, letos pa jih je v proračun vzetih 3300. L. 1865 so nemčurji za 1595 bolnikov izdali 41.300 gold.; če se vsi ti stroški razdelé na število bolnikov, pride tedaj na vsakega bolnika okoli 26 gold., letos pa se je za 3300 bolnikov odločilo 59.700 gold., kar za bolnika znaša okoli 18 gold. Kedo je tedaj slabo gospodaril, ali nemčurji pred l. 1865, ki so za vsakega bolnika potrosili 26 gold., ali pa narodna večina, ki je stroške za vsakega bolnika od 26 gold. zmanjšala na 18 gld.? Če bi se bilo za bolnika toliko izdalo, kakor so l. 1865 plačevali nemčurji, bi stroški za bolnišnico letos ne znašali 59.700 ampak 85.800 gold.

L. 1865, zopet javkajo nemčurji, je bilo potreba za norišnico 6400 gold., letos stane 29.800 gold. Če bi bili poštenji, bi bili morali povedati, da je bilo l. 1865 le 58 norcev v norišnici, letos pa so jih za celo leto v proračun vzeli 400! Nemčurji so l. 1865 za 58 norcev potrosili 6.400 gold., kar za vsakega znaša okoli 110 gold., narodna večina pa je za 400 norcev odločila 29.800 gold., tedaj za vsakega norca okoli 74 gold. Preudarite tedaj zopet sami, kedo je slabo gospodaril, ali nemčurji, ki so za enega norca potrosili 110 gl., ali narodna večina, ki je te stroške za enega blaznega zmanjšala na 74 gold., dasi se je vse tolikanj podražilo?

O gledišči pravijo, da je l. 1865 stalo 2800 gld., letos pa 8683 gold. in hinavsko pristavljajo: Kaj vam, kmetje gledišče v Ljubljani koristi? Tega pa ne povedo, da se slovenskemu gledišču daje le 2400 gold. letne podpore, in da večino drugih stroškov prizadeva nemško gledišče, zaradi kate-

rega je treba velikih poprav, katerih bi za slovensko gledišče ne bilo treba.

Šolsko obiskovanje in izkazovanje šolskih zamud.

(Iz učiteljskih krogov.)

Nekatere dežele v naši avstrijski domovini so, n. pr. Dolenja in Gorenja Avstrija, Češko, Moravsko i. dr., v katerih je prav dobro šolsko obiskovanje. To dobro stanje šol je bilo nekoliko že v prejšnji dobi, nekoliko se je poboljšalo pa tudi v dobi novih šolskih postav. Pri nas, namreč po slovenskih pokrajinah se pa še vedno toži o slabem šolskem obiskovanju, kajti od za šolo zrele mladine obiskuje šolo samo 40—70%. Uzroki teh prikazni so različni. Po Avstrijskem in Češkem, po teh kultiviranih in zelo obljubljenih deželah imajo obilo šol; pri nas imamo z ozirom na število ljudi vse premalo narodnih in srednjih učilnic. V onih deželah je doma blagostanje, pri nas vlada revščina; v onih deželah ima vsak otrok šolo pred nosom, od šole v teh deželah je mladina oddaljena samo po $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ ure, k večjemu 1 uro. Pri nas po Slovenskem imajo otroci do šole navadno 1 uro, tudi $1\frac{1}{2}$ in 2 uri hoda. Tudi so gorati in pusti kraji po Slovenskem, po katerih v obsegu od 3 do 4 ure še nobene šole ni. Vsaj so n. pr. na Kranjskem fare, kuracije in lokalije, v katerih še kar nobene šole ni. To so tedaj uzroki, zakaj je pri nas majheno število šolo obiskajočih. Poleg tega je slovenski kmet, slovenski obrtnik in delavec veliko premalo izobražen še, da bi znal ceniti korist šolskega izobraževanja in svojega otroka redno v šolo pošiljal. To so uzroki še nepovoljnemu šolskemu obiskovanju, ki se pa ne dajo hipoma odpraviti. Tudi je preslabo materialno stanje ljudstva sploh, da bi se od njega terjalo, naj skrbi za duševno hrano tudi takrat, kedar je telesne hrane prepotraben. Več dar naj naše višji šolski gospodje, deželni šolski ljudje te okoliščine previdijo! Oni hočejo prav dobro šolsko obiskovanje na vsak način in prav hitro doseči. Namen je sicer dober, ne more mu nijeden omikanec ugovarjati, toda sredstev se pravih ne poslužujejo. Oni mislijo, da nižje šolske gosposke, okrajni in krajni šolski sveti ter učitelji so v stanu, to z obilnim — pisarenjem. O, ne, samo s pisarenjem, z izkazovanjem šolskih zamud se to ne doseže. Nemarne starše je res treba

opominjati in tudi kaznovati, ako iz velike nemarnosti ali celo hudobe otroka v šolo ne pošljejo. Toda takih slučajev je malo. Uzrokov šolskim zamudam smo bili prej že obilo našli. Poleg teh je velika revščina. Vsaj otrok nag in bos ne more v šolo iti! Reče se pa, ako starši nimajo, naj da občina. Kaj pa ima občina? Nič! Kam pa bi došla občina, ako bi vse svoje reveže oblačila in obuvala? Starši tudi otroka mnogokrat krvavo doma pri raznem delu potrebujejo.

Ali se more očeta ali mater kaznovati, ako iz revščine ali pa radi silnega dela otroka doma pridržé? Kdo bode imel toliko srca?! In vendar so taki uzroki šolskih zamud neopravičeni po šolskih ukazih. — Po novi naredbi štaj. deželnega šolskega sveta bi mogli imeti učitelji krajni in okrajni šolski sveti v zadevi šolskega obiskovanja silno veliko dela in pisarenja. Vse šolske zamude moral bi učitelj dvakrat na mesec in to vsakikrat v dveh izpiskih krajnemu šolskemu svetu predložiti, ta bi jih moral pregledovati, premišljevati, starše pozvati in jih opominjevati, z denarjem ali z zaporom kaznovati in naposled še okrajnemu svetu vse to predložiti v pregled.

Učitelji bodo že pisali te izkaze, čeravno so nekaterikrat morda nepotrebni. Zakaj naj se na pr. obširno opiše otrok, če ima 1 ali 2 opravičeni zamudi? Mnogi ljudje pa svojega dela pri tem izkazovanju gotovo nikoli storili ne bodo. Vsaj nimajo časa za to, če bi tudi zmožnost imeli, katere pa največkrat ni. Poleg tega pa manjka navdušenja, katerega prav za prav za nepotrebno pisarenje itak nobeden nema — zlasti zastoj ne. Dobro plačan uradnik rad piše, uživa vaje take mnogopisnosti, vsaj je — plačan. Koliko pa stanejo tudi obrazei (blanketi) za take izkaze zamud. Preračunal sem, da bi samo te tiskovine stale na leto 10 do 12 gld. na šoli, kjer je 400—500 šolo obiskajoče mladine. Kaznovali pa krajni šolski sveti staršev radi malenkostnih zamud najbrž ne bodo. Upornost res zasluži biti kaznovana, kajti uporni starši, ki otroku poduka ne privoščijo zaslužijo resno globo ali zapor, toda starše, radi obilega dela, pri katerem tudi otrok potrebujejo, ali pa radi revščine kaznovati, tega neodvisnim možem storiti je hudo. Torej bodo vsa ta pisanja o šolskih zamudah le tako delo, ki bode stalo precej truda, a hasnilo ne vem če bo. Moja misel o skrbi za dobro obiskovanje je pač ta, da

izraza, katerega je čista nje duša podelovala njenemu še otročjemu obrazu, tako stoji pred mojim spominom kot vtelesenje vsega, kar mi je najdražje na svetu."

"Šest let jo je lahko telesno močno premenilo, a tega jej nij oropalo, kar jaz cenim najvišje. Jerica je take mičnosti, čez katero čas nema nobene moči, take prisrčnosti, ki je dar božji in take lepote, ki je večna. Ali bi smel in mogel še več zahtevati?"

"Ne mislite tedaj," nadaljeval je po kratkem prenehljeji, "da je moja zvestoba proti soigralki goli čut hvalečnosti. Res je, dolžan sem jej mnogo, mnogo več, kot jej morem povrniti; a moja ljubezen do blage devojke izvira iz najbolj istinite ljubezni do čistega značaja in priprostega srca, katerih nikdar videl nijsem v toliki obilosti.

"Kaj ponujajo dolgočasne in nespametne steze novošegnegga življenja, zunanja bliščoba in slava bogatstva, čislanje lene in malovredne druhal, kar bi moje srce tako širilo, mojega

duha tako vzviševalo in me k zmirom novemu delu navduševalo, kot misel na mirno, srečno, domače ognjišče. Na tem ognjišči vlada duh, ki je kot nalašč ustvarjen za zaupanje, ljubezen in skupno življenje, katerega čas ne more razdreti in večnost je more le utrditi."

"Ali ste pa zagotovljeni, da ona, ki jo tako močno ljubite —" vprašal je Amory očitno ginjen; in beseda se mu je ustavila, predno je izgovoril svoje vprašanje.

"Ne," odgovoril je Viljem, ki je slutil vprašanje. "Vem, kaj hočete vprašati. Tega nijsem zagotovljen. Nijsem nobenega razloga udajati se nadam, s katerimi se tako rad pečam. A obžalujem ne, da sem govoril tako odkritosrčno in pošteno; ker ponosen bi bil še zmerom, da sem jo ljubil, ko bi tudi moje srce razžalila z mrzloto. Do denes so me (odkar sem se vrnil v domovino) vezale dolžnosti, ki so svete, mi sicer vendar mučile srce, ki je hrepenelo po svobodi, da bi sledilo lastnim nagonom. Čestiti gospodine! s tem pohodom pri

vas," to rekoč je vstal, da bi otšel, "sem izpolnil zadnjo dolžnost, ki mi jo je naložil moj izvrstni prijatelj: jutri bodem lahko šel, kamor precej hiteti me je le dolžnost zaviral."

Ponudil je gospodu Amoryu roko, ki jo je prisrčno stisnil; ta prisrčnost se je jako ločila od one mrzlobe, s katero ga je bil pozdravil pri dohodu.

"Ostanite zdravi!" rekel je. "Iz srca vam voščim najboljšega uspeha pri zadevi, ki se blezo tako močno tika vašega srca; neki dan se bode gotovo spomnili vsega tega, kar sem vam povedal ta večer.

"Čuden mož!" mislil si je Viljem gredoč v svojo gostilno. "Kako srčno mi je pri slovesu stiskal roko in kako prijazno mi je rekel. „Srečni bodite! Bil je tako srčen in prijazen, če prav me je sprejel tako hladno in če prav sem ves čas najinega govora trdovratno zavračal njegove besede in zamegal njegov svet."

(Dalje prih.)

naj se izroči učitelju. Ako on ne bo mogel doseči polne šole, ako bode namreč on nateletel na renitentne starše, naj njemu stoji na strani za pomoč eksekutivna oblast, občina in glavarstvo. Vse nepotrebno pisarenje proč, a učitelju dajte namesto papirja več pravic in torej tudi več dolžnosti, in kjer on ne more zboljšati razmer, naj ga kar naravnost podpira prava oblast, t. j. glavarstvo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. junija.

V soboto je bil pod cesarjevem predsedništvom **ministerski svet** na Dunaji. Ali je bila vnanja ali notranja politika predmet posvetovanja, nij znano.

Oba glavna generala **Rodič** in **Motinarič**, ki sta v južnih deželah, sta bila te dni na Dunaji. To se razlaga razno. Največ glasov je, ki menijo, da je ta navzočnost obeh teh generalov v zvezi z važnimi odločilnimi sklepi, kako se ima naša monarhija ravnati v orijentalnej stvari, to je, glede zasedanja Bosne in Hercegovine.

Šofa Kutschker in Mihalović sta šla te dni v Rim, da bosta pri konsistoriji navzočna, pri katerem bosta za kardinala imenovana.

V **ogerskej** spodnji hiši je interpeliral poslanec Kaas ministerskega predsednika, ali mu je znano, da sedanja vojska služi panslavističnim (!) namenom in kako se bode držala vlada proti rusko-rumunskej zavezi in objavljanju neodvisnosti Rumunije in eventualno vmešavanju Srbije v vojsko, potem proti ustanovitvi avtonomne Bulgarije ali sploh proti ustanovitvi vsacih novih držav na balkanskem poluostrovu; dalje kaj je storila za osiguranje podunavskega ladijeplovja in trgovine z vzhodom in ali hoče zaprečiti — da Rusija ne vzame dunavskega ustja?

V makedonske stvari.

Ruski car je 16. t. m. sprejel kneza Milana. Ristić je prosil avdijence pri knezu Gorčakovu.

Srbski minister je na dotično vprašanje konjskih trgovcev odgovoril, da se vlada ne pripravlja na vojsko, torej tudi konj ne misli nakupovati. — Ker je porta vse vojne čete iz Stare Srbije odpoklicala, pustila je Srbska le navadne mejne kordone na Javoru. Milični vojaki se letos ne bodo vadili.

V **Carigradu** je prišla vojna pomoč iz Egipta. Slutani otide te dni v Adrijanopol da ogleda utvrjenja.

Iz **Pariza** se javlja, da se oficijalna nota izreka proti onim „zlovoljnim časnikom“, ki dolže francosko vlado, da je s prevratom 16. maja zakrivila, da trgovina in obrtstvo slabeva.

V seji **francoskega** senata je čital Broglie poslanico Mac-Mahonovo, s katera Mac-Mahon zahteva dovoljenje senata za razpuščenje zbornice, da obstoječemu razporu med javnimi oblastmi konec stori. Senat je sklenil, da to zahtevanje na oddelke zavrne. V zbornici je Fourtou poročal o namenu maršalovem. — Zbornica se posvetuje o interpelaciji levice.

V **angleškem** parlamentu je Argyll terjhal, naj vlada da pojasnila o Afganistanu in Indiji. Salisbury je dejal, da emir afganistanski res neče pustiti nobenega angleškega zastopnika na svoj dvor; sicer se razmere z njim niso premenile.

Dopisi.

Ipod Repinje

16. junija. [Izv. dop.] Od kar so razpisane nove volitve, jelo se je mej nemčurji naše strani, kateri imajo svoj sedež, kakor je obče znano, v Radovljici, kaj burno gibanje kazati. Tu pa tam raztresene enakomisleče odpadnike povabili so, da bi se udeležili skupnega posvetovanja, za na-

stavo kandidata, katero se je vršilo pretečeno sredo v Lescah.

Mej družimi sklenili so menda pripočevati za kandidata g. W. a, kateri je iz časa njegovega — bivanja nam vsem žalibog ne v najboljšem spominu. Značajni gorenjski možje! Nepotrebno se nam zdi svariti vas pred tem kandidatom. Velikokrat ste uže pokazali, na kakem stališču stojite v zadevah, katere srečo in blagor narodov zastopajo. Upamo torej, da se boste tudi sedaj obnašali tako, kakor se spodobi narodnjakom. Ne poslušajte sladkih besedij in ničevih obljub naših nasprotnikov, temveč združeno in enoglasno volite tiste može, katere vam priporoča slovenska narodna stanka. Volilni narodni možje! pokažite, da ste možje naroda, kateri se sebe in svojih pravic zaveda.

Iz Vrhnike 14. t. m. [Izvirni dop.] Marsikateri čestitih bralcev se morebiti še spominja dopisov iz Vrhnike, katere je ljubljanski nemškutarski butelj, alias „Tagblatt“ donasal. Koliko zaničljivega in bodočega smo morali preslišati pred tem vmazancem. Naj opomnim samo to, kar je zadevalo sedanje občinske volitve. Prorokoval je narodnej stranki tako ponosno in v takovim proroškim glasom zmago nam nasprotne, nemčurske stranke, da bi bil prisiljen, ako bi se bilo to uresničilo, smatrati ga za drugega proroka Mohameda, ali vsaj za njegovega naslednika. Pa hočem v naslednjih vrsticah razjasniti, kako zelo se vsasih ta učenjak vara in slepe miši lovi.

Volitve za podobčine 3. in 4. t. m. so pokazale, kako malo zaupanja imajo naši nasprotniki pri ljudstvu, in da njihov ponos in zmagonosnost obstojita le v zbadanji in lažeh, katere brez premisleka v svojem revnem koranu „Tagblattu“ trobijo in se tako še bolj smešne delajo. Pri omenjenih volitvah je narodna stranka sijajno zmagala. Voljeni so bili samo vrli narodnjaki. Res da so se nemčurji na vse kriplje prizadevali, da bi bili večino volilcev preslepili in v svoje zanjke ujeli. Posluževali so se vseh dosedaj znanih sredstev. Potrošilo se je toliko denarjev in storilo toliko praznih potov in voženj do volilcev, da bi se mi skoro smilili, ako bi le usmiljenja vredni bili. Tega pa nikakor ne zaslužijo, k večjemu le zaničevalni posmeh. Glava naših renegatov in up nadepolne (?) nemčurske prihodnosti na Vrhniki je v resnici dobil pri volitvi 3. t. m. za odbornikovega namestnika 2 glasa! — Sedaj naj pa še kdo reče, da nij to velikansk uspeh! Se ve da, ako se bodo zanašali na volilce, omamljene od pijače in sladkih besedi in dokler ne bodo izpoznali svojega značaja in stalnosti na Vrhniki, — bodo se še dostikrat in bridko goljufali. Kajti ljudstvo, izvzemši peščice privržencev nasprotne stranke, ima hvala Bogu še zdrav in nepokvarjen um ter se zna varovati lastne škode! Pa kaj se zgodi! Zbog te naše zmage in ker so bili prepričani, da tudi pri volitvi za glavno županijo 13. in 14. t. m. kljubu svojim velikanskim agitacijam sramotno propadejo, si domisljijo ti hudomušni možje vložiti protest zoper volitev. V protestu pa je potreba navajati uzrokov, a to jih nikakor nij strašilo. Ker so take vrste ljudje, kakor znano, strokovnjaki in nedosegljivi v izmišljajah in lažeh, jim to pač nij preglavice delalo. Brzo napišejo lepo število prav originalnih lažij in protest je gotov! — Ne bodem pa tega protesta „non plus ultra“ denes natanko pretresoval, samo to naj še opomnim, da so si s to nesramno

in lažljivo pisavo postavili spominek; kateri jim bode dolgo, pa ne v čast, temuč v sramoto ostal.

Volitev za glavno županijo bi se bila imela vršiti 13. in 14. t. m. Volilcev se je sešlo lepo število uže pred osmo uro jutraj. A čujte! ko pridejo v volilno sobo, dohitijo jih tu nenadoma, kakor strel iz jasnega neba, glas, da je denašnja volitev od sl. ces. kr. deželne vlade prepovedana! (Kar je dopisnik dalje pisal, smo morali iz ozira na „tiskovno svobodo“ brisati. Ur.)

Očitna zahvala.

Velečastitemu, blagorodnemu in mnogozasluženemu gospodu dr. L. Jenkotu, bivšemu c. k. rudniškemu fiziku v Idriji, sedaj bivajočemu v Ljubljani.

Podpisano mestno predstojništvo si šteje v svojo sveto dolžnost. Vam za Vaše požrtvovalno, uspešno in nesebično delovanje, s katerim ste si pridobili simpatije vsega mesta in cele obširne okolice, izreči najpristranejšo zahvalo, ter ob enem tudi najodkritosrčnejše pomilovanje, da ste morali, kljubu vsemu našemu pravičnemu prizadevanju zapustiti Idrijo, katera dobro čuti in spozná, kaj in koliko da je z Vami izgubila!

Mestno predstojništvo v Idriji.

10. junija 1877.

Val. Treven, Jožef Serjun, Leopold Urbas,
župan. svetovalec. svetovalec.

Domače stvari.

— (Poročilo o občnem zboru „Narodne tiskarne“), ki je bil v nedeljo, priobčimo jutri v svojem listu.

— (Odpust.) Predsednik višje sodnije v Gradci, g. Waser, znan nam iz Ptujia in graškega zbora, dobil je za več tednov odpust. Da bi ta odpust mžu za vselej podaljšal se, imamo želeti vsi Slovenci, posebno pa še mi — Kranjci.

— (Iz seje kranjskega deželnega odbora) 9. junija se poroča: Sklepom krajnega in okrajnega šolskega sveta v Krškem zaradi upeljave nemškega učnega jezika v 4. razred ljudske šole v Krškem in v 3. razred ljudske v Leskovci deželni odbor nij pritrdil, ker o tem določujejo učni načrti, kedaj in koliko se ima v tri- in štirirazrednih ljudskih šolah nemški učiti in podučevati. — Pogojem g. Martina Hotschevarja iz Krškega, da prepuusti svoje novo poslopje le proti temu Krški občni za ljudske šole in za napravo meščanske šole v Krškem, da v štirirazredni ljudski šoli nemški jezik ostane obligatni učni predmet, v 4. razr. pa ostane učni jezik, ter da mora biti v nemščanski šoli nemški učni jezik, in ta šola ostati za vse čase nemška meščanska šola, dež. odbor nij pritrdil zato, ker nij še rešeno važno vprašanje: kdo bo vzdrževal to šolo in plačeval stroške njene, ki bi znašali vsako leto več tisoč goldinarjev. Po postavi namreč naprava in vzdrževanje meščanskih šol je dolžnost celega šolskega okraja, to je vseh občin, ki bi morale po prikladah na davke skrbeti za plače učiteljev, za učne-pripomočke, kurjavo itd. Torej je treba sklepa vseh občin Krškega okraja in njih pritrdjenja, da se napravi v Krškem meščanska šola pod pogoji, ki jih Hotschevar stavi. — Prošnje za podelitev dveh Schellenburgovih štipendij za sprejem v Terezijansko akademijo na Dunaji izročil je dež. odbor vladi ter predlagal, katerim prošnjikom naj se štipendije podelite.

— (Izkaz) o delovanju društva „ljubljanske ljudske kuhinje“ za čas od 15. aprilado 15. junija 1877. Razdelilo se je 14855 porcijonov a 10 kr., kar znaša 1485 gld. 50 kr. 10500 kosov kruha a 1 kr., kar znaša 105 gld. — kr. Pri kuhinjski kasi se je prodalo mark za 14765 porcijonov t. j. za 1376 gld. 50 kr. za marke, katere je društveni načelnik po mestu prodal, je kuhinja 1090 porcijonov izdala, kar znaša 109 gld. — kr. Dvamesečni obstanek ljudske kuhinje kaže poprečno število 243 1/2 porcijonov na dan. V Ljubljani 15. junija 1877. Franjo Hengthaler, načelnik; Avgust Drelse, načelnikov namestnik.

— (Račun okrajne posojilnice v Ljutomeru,) registrirano društvo z neomejeno zavezo za čas od 1. januarja pa do 31. decembra 1876.

A. Prijemki. 1. Na pristopninah novo pristopivših udov 9 gld. 2. Na opravih ugov (do 60 gld.) 2051 gld. 2 kr., 3. Neudje so na obresti vložili 20605 gld. 79 kr. 4. Graška hranilnica je društvu posodila 5000 gld., 5. Udje so na njim podeljenih zalogah povrnoli 9057 kr., 6. Od zalog vplačane obresti 6650 gld. 85 kr., 7. Na tiskovinah, proviziji in kolekih 283 gld. 8 kr., vkupaj 43.682 55 1/2 kr. Ako se temu prišteje blagajniški preostatek od leta 1875 v iznesku od 2025 gld. 81 1/2 kr., potem iznašajo prijemki vkupaj 45.682 gld. 55 1/2 kr.

B. Izdavki. 1. Na menjice do 6 mesecev udom posojeno 10.431 gld., 2. Na menjice čez 6 mesecev udom podaljšano 141.123 gld., 3. Udom, ki so izključeni ali izstopili bili, izplačani opravih deleži s pripadajočimi obrestmi 494 gld. 24 1/2 kr., 4. Povrnjeni nadvložki udom 323 gld. 1 1/2 kr., 5. Povrnjeni vložki podpirateljev 26.160 gld. 40 1/2 kr., 6. Na to izplačane obresti 1209 gld. 21 kr., 7. Povrnjene obresti od zalog pred rokom povrnjenih 20 gld. 68 kr., 8. Neposredno plačane pristojbine 96 gld. 55 kr., 9. Na račun davka plačano 800 gld., 10. V rezervni fond za leto 1875 vplačano 1094 kr. 37 kr., 11. Naprej plačane obresti za posojilo Graške hranilnice 216 gld. 28 kr., 12. Za tiskovine, knjigovezna opravila in druge pisalne potrebe 127 gld. 39 kr., 13. Najemščina za pisarno, kurjavo in odškodovanje predsednika 300 gld., 14. Plača tajnikova 500 gld. 15. Pogorelcem podarjeno 45 gld., vkupaj 41.818 gld. 14 1/2 kr. Ako se od prijemkov izdavki odzamejo, ostane v blagajnici v gotovem 3864 gld. 41 kr.

C. Pregled. Sprejeto: Na pristopninah udov 9 gld., na opravih deležih udov 2051 gld. 2 kr., na vložkih neudov ali hranilničarjev 25.605 gld. 79 kr., na obrestih od podeljenih zalog 6650 gld. 85 kr., na tiskovinah, proviziji in kolekih 283 gld. 8 kr., vkupaj 34.599 gld. 74 kr. Izplačano: Izstopivšim udom opravih deleži z obrestmi 494 gld. 24 1/2 kr., Vložki hranilničarjem in nadvloge udom 26.483 gld. 42 kr., Obresti od taistih 1209 gld. 21 kr., Neposredne pristojbine 96 gld. 55 kr., Na račun štibre 800 gld., Za tiskovine, knjigovezne opravila in pisalničke potrebe 127 gld. 39 kr., Udom povrnjene obresti od poprej plačanih zalog 20 gld. 68 kr., V rezervni fond za leto 1875 1094 gld. 37 kr., Graški hranilnici na obrestih naprej 216 gld. 28 kr., Za najem pisarne, kurjavo in odškodovanje predsednika 300 gld., Za tajniška opravila 500 gld. Pogorelcem podarjeno 45 gld., vkupaj 31387 gld. 14 1/2 kr., Od prijemkov odbito

ostane 3212 gld. 59 1/2 gld., Ako se temu pribroji gotovina od leta 1875 2025 gld. 81 1/2 kr., potem vrednost menjic na koncu leta 1875 86.073 gld., ter vrednost inventara 360 gld., in še na dolgo zaostale obresti 577 gld. 37 kr., potem iznaša premoženje na koncu leta 1876 92248 gld. 78 kr. To pa je pokrito: a) z blagajniškim preostatom v gotovem iznesku od 3865 gld. 41 kr., b) z vrednostjo menjic v blagajnici 87447 gld., c) z vrednostjo inventara 360 gld., d) z obrestmi, katere so še na dolgo v iznesku od 577 gld. 37 kr., vkupaj 92 248 gld. 78 kr. Od tega izneska pa pride: a) na društvenike z obrestmi do konca 1876 9040 gld. 46 1/2 kr., b) na hranilničarje z obrestmi do konca 1876 59451 gld. 26 1/2 kr., c) na Graško hranilnico 19000 gld., d) na rezervni fond za leto 1875 2029 gld. 12 kr., obresti za leto 1876 128 gld. 49 kr., vkupaj 2157 gld. 61 kr., e) na podporni fond za leto 1876 1060 gld., obresti za leto 1876 67 gld. 90 kr., vkupaj 1127 gld. 90 kr., f) na inventar 360 gld., g) na pridobitek za leto 1876 1111 gld. 54 kr., tedaj vkupaj 92248 gld. 78 kr.

D. Bilanca. 1. Imetje društva. a) Gotovina 3864 kr. 41 kr., b) Vrednost menjic 87.447 gld. c) Vrednost inventara 360 gld. d) Dolžne obresti 577 gld. 37 kr., vkupaj 92.248 gld. 78 kr. II. Določeni društva. a) Rezervni fond od leta 1875 2029 gld. 12 kr., obresti za 1876 128 49 kr., pristopnine od 1876 9 gld., in se pridene od pridobitka 481 gld. 63 kr. vkupaj 2647 gld. 24 kr. b) Terjatve društvenikov 9040 gld. 46 1/2 kr., c) Terjatve hranilničarjev 59.451 gld. 26 1/2 kr., d) Terjatve Graške hranilnice 19.000 gld., e) Podporni fond 1060 gld., obresti za leto 1876 67 gld. 90 kr. vkupaj 1127 gld. 90 kr., f) Naprej sprejete obresti 1197 gld. 19 kr., odračunajoč naprej izplačane obresti od 216 gld. 28 kr. v ostanku 980 gld. 91 kr. vkupaj 92.248 gld. 78 kr.

V Ljutomeru, dne 31. decembra 1876. Ivan Kukovec, Matjaš Zemljič, Jože Gomišek, načelnik denarničar. preglednik.

Odsek od nazornega svetovalstva za pregled tega računa izvoljeni je predstojatelj račun pregledal in odobril, kar se s sledečimi podpisi potrjuje.

Dr. Anton Mravljak. Dragotin Huber. Ivan Rajh.

Razne vesti.

* (Žene zamenjala.) V Doroslu na Oggerskem sta dva meščana naredila čudno pogodbo. Oba sta imela lepe žene in sta živele več let v prijateljstvu. Enkrat sta sedela skupaj pri kozarci vina in drugi je povzdigoval v nebesa lepe lastnosti drugega žene. Tako sta jih nasprotno hvalila, da končno skleneta, zamenjati jih. Blaževa žena pa je bila manjša, nego Petrova, zato je dal ta še par čizem „po vrhu.“ Zamenjata res žene, in več tednov so ti novi pari tako skupaj živeli, končno pa je gospodinja to izvala in je čudne ljudi kar precej zaprla.

Dunajska borza 18. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	—	kr
Enotni drž. dolg v srebru	66	30	"
Zlata renta	72	70	"
1860 drž. posojilo	111	60	"
Akcije narodne banke	782	"	"
Kreditne akcije	142	60	"
London	126	"	"
Napol.	10	07	"
C. z. cekini	5	98	"
Srebro	111	60	"
Državne marke	61	80	"

Comis,

slovenskega in nemškega jezika zmož n. sprejme se takoj v službo s kavejo ali garancijo v filijalo specerijskega blaga. Filijala se tudi proti ugodnim pogojem na račun izročila. Dopisi naj se „Narodnej uskarni“ v Ljubljani pošiljajo. (157—1)

Med. in Chirur. (158—1)

dr. L. Jenko,

c. k. fizikus, zdravnik za oči i. t. d., ordinira na mestnem trgu št. 21 (v Petričevi hiši), od 9. do 11 1/2 ure dopoldne.

bolnim moč in zdravje brez lek in brez stroškov po izvrstni

Revalessciere du Barry

v Londonu.

30 let uže je aij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in pri otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v telodu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze, kašelj, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepreobvljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, stumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otežnost, diabet, trganje, slinjanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 50.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 50.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frašlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutničnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaspredlo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalessciere prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalessciere popo nem zdrav, tako, da brez najmatjega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav celo in okusno hrano, kot najboljše pripomoček, ter ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlažjali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalessciere in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalessciere zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popomega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na plučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tišanju v prsih.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na dan, ko pri zdravih.

V priloženih priloženih po pošiljati 1 gld. 50 kr., t. j. 2 gld. 50 kr., 2 funta a gld. 50 kr., 5 funtov 10 gld., 12 funtov 20 gld., 24 funtov 35 gld.

Revalessciere-Biscuiten v priloženih v Revalessciere-Chocolatée v prahu a gld. 50 kr., 24 tas 2 gld.

Revalessciere-Biscuiten v prahu a gld. 50 kr., 24 tas 2 gld.

Revalessciere-Biscuiten v prahu a gld. 50 kr., 24 tas 2 gld.

Revalessciere-Biscuiten v prahu a gld. 50 kr., 24 tas 2 gld.

Revalessciere-Biscuiten v prahu a gld. 50 kr., 24 tas 2 gld.